

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246268

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อรทัย ขาขอินทร์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)
ปีการศึกษา 2554

b00251029

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246268

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อรทัย ชัยอินทร์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE SELF-DIRECTED LEARNING READINESS OF GRADUATE
STUDENTS AT RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ORATHAI CHAI-IN

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT)

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชื่อผู้เขียน นางสาวอรทัย ชายอินทร์

สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. สุมนา จรณะสมบุรณ์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี พันธุ์ไทย

รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(เรือโท ดร. ทวีศักดิ์ รูปสิงห์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุมนา จรณะสมบุรณ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี พันธุ์ไทย)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ชื่อผู้เขียน นางสาวอรทัย ชายอินทร์
ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร. สุมนา จรรย์สมบุรณ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี พันธุ์ไทย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์

246268

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีสถานภาพต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 400 คน จาก 8 คณะ สุ่มตัวอย่างคณะละ 50 คน โดยเครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบ t test และ one-way ANOVA

ผลวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึง 8 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (2) ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ (3) ด้านความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้

- (4) ด้านการรักการเรียนรู้ (5) ด้านการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง
(6) ด้านมโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (7) ด้านความสามารถ
ใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะแก้ปัญหา และ (8) ด้านความคิดสร้างสรรค์

2. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า

2.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน
มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงด้านการมองอนาคตในแง่ดี พบความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีอายุ มีความพร้อม
ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 มีเพียงด้านความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ และด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษา
หาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

2.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีคณะที่ศึกษา
ต่างกัน มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ พบความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of percentage, mean and standard deviation by means of applications of the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) computer program for Windows. The techniques of *t* test and one-way analysis of variance (ANOVA) were also employed by the researcher.

Findings are as follows:

1. The graduate students under study exhibited self-directed learning readiness in an overall picture at a high level in all eight aspects. These eight aspects were as follows: (1) positive orientation towards the future; (2) openness to learning opportunities; (3) initiative and independence in learning; (4) love of learning; (5) informed acceptance of responsibility for one's own learning; (6) a self-concept of being an efficient learner; (7) ability to use basic study and problem-solving skills; and (8) creativity.

2. In making comparisons regarding the self-directed learning readiness of the graduate students under study who differed in demographical characteristics, the researcher found the following:

2.1 Of the students who differed in gender, there were no concomitant differences in self-directed learning readiness in an overall picture at the statistically significant level of .05. There were differences at the statistically significant level of .05 only in the aspect of positive orientation towards the future.

2.2 The students under study who differed in age did not exhibit parallel differences in self-directed learning readiness in an overall picture at

the statistically significant level of .05. However, there were differences at the statistically significant level of .05 in the aspects of initiative and independence in learning and the ability to use basic study and problem-solving skills.

2.3 The students under study who differed in regard to the faculty in which they enrolled did not manifest corresponding differences in regard to self-directed learning readiness in an overall picture at the statistically significant level of .05. Nevertheless, differences were found at the statistically significant level of .05 in the aspect of openness to learning opportunities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่ายที่ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุมณา จรณะสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี พันธุ์ไทย รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ และประธานควบคุม การสอบวิทยานิพนธ์ เรือโท ดร. ทวีศักดิ์ รูปสิงห์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษา- ต่อเนื่องทุกท่านที่ให้ความรู้ แนวความคิด ทักษะ และประสบการณ์ในการเรียนที่ดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงอารมณัฏ์ ฉนวนจิตร รองศาสตราจารย์ เพ็ญศรี เศรษฐวงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิไล เรียงวิวัฒนสุข

สุดท้ายนี้ สำหรับความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจเป็นอย่างดียิ่งด้านการศึกษาจากบิดา มารดา พี่น้องทุกคน ในครอบครัว ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน คุณประโยชน์ที่ได้รับจาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่านดังที่กล่าวไว้ข้างต้น และอีกหลาย ๆ ท่าน ที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังให้งานวิจัยประสบความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและระลึกถึงความกรุณาจากทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

อรทัย ชัยอินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพประกอบ	(15)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
การเรียนรู้ของผู้ใหญ่	11
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	25
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84

บทที่	หน้า
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.....	89
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.....	90
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.....	100
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผล.....	113
ข้อเสนอแนะ	125
 ภาคผนวก	
ก ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น.....	128
ข แบบสอบถาม	134
ค หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสัมภาษณ์	143
บรรณานุกรม.....	147
ประวัติผู้เขียน	155

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2553	82
2 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม	89
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมเป็นรายด้าน	90
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้เป็นรายข้อ	91
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียน ที่มีประสิทธิภาพเป็นรายข้อ	92
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้เป็นรายข้อ	94
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง เป็นรายข้อ	95
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการรักการเรียนรู้เป็นรายข้อ	96

ตาราง	หน้า
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย- รามคำแหง ด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นรายข้อ.....	97
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย- รามคำแหง ด้านการมองอนาคตในแง่ดีเป็นรายข้อ	98
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย- รามคำแหง ด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหาเป็นรายข้อ	99
12 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศเป็นรายด้าน.....	100
13 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามอายุเป็นรายด้าน.....	101
14 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่	103
15 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	104

ตาราง	หน้า
16 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามคณะที่ศึกษาเป็นรายด้าน	105
17 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ จำแนกตามคณะที่ศึกษาเป็นรายคู่	107

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วิจัย.....	83